

Aktualności

23.04.2021 17:16

Treść

ŚWIATOWY DZIEŃ KSIĄŻKI I PRAW AUTORSKICH to uroczystość obchodzona w ponad 100 krajach na całym świecie! To święto autorów, ilustratorów, wydawców, książek, Czytelników i czytelnictwa. Tego dnia odbywa się mnóstwo wydarzeń związanych z czytaniem, spotkań z pisarzami, a dla wielbicieli książek księgarnie przygotowują rozmaite akcje promocyjne.

Patrząc odrobinę szerzej, to cały kwiecień jest książkowym miesiącem. 2 kwietnia obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, o tym w dalszej części wpisu.

Historia w pigułce – Światowy Dzień Książki

- W Hiszpanii Dzień Książki to od 1930 roku oficjalne święto, a od 1964 roku obchodzi się je we wszystkich krajach hiszpańskojęzycznych.
- 23 kwietnia świętuje się w Katalonii bardzo uroczyście. To dzień jej patrona – Świętego Jerzego. Zgodnie z tradycją tego dnia wręczano kobietom czerwone róże – symbol krwi smoka, którego pokonał Święty Jerzy. Z czasem kobiety też zaczęły dawać podarunki i były to właśnie książki.
- Pomysł organizacji święta zrodził się w Katalonii – w 1926 roku wystąpił z nim wydawca, Vicente Clavel Andres.
- W 1995 roku UNESCO ustanowiło Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, a stało się to na wniosek rządu Hiszpanii.
- 23 kwietnia to również ważna data dla literatury na całym świecie. W

tym dniu, w roku 1616 zmarli: Miguel de Cervantes, William Shakespeare i Inca Garcilaso de la Vega (przy czym datę śmierci Shakespeare'a podaje się według kalendarza juliańskiego, a pozostałych dwóch – według gregoriańskiego).

- 23 kwietnia to także rocznica urodzin lub śmierci kilku wybitnych pisarzy, między innymi Vladimira Nabokova, Mauricecode2utf('39',0)a Druona, Halldora Laxnessa, Josepa Pla i Manuela Mejia Vallejo.
- W Wielkiej Brytanii Dzień Książki obchodzony jest marcu. 23 kwietnia to na Wyspach Dzień Świętego Jerzego. Jest on patronem Wielkiej Brytanii i to ważny dzień w narodowym kalendarzu. Dlatego 23 kwietnia Anglia będzie celebrowała Światową Noc Książki. Na pewno będzie sporo atrakcji, ponieważ program co roku jest bardzo bogaty.

KSIĄŻKOWY HYMN

- Światowy Hymn Książki to symboliczny projekt Światowej Stolicy Książki UNESCO Wrocław 2016.
- Ta inicjatywa to pomysł na połączenie Czytelników z całego świata, tak aby ani język ani kultura nie były barierą utrudniającą wspólne działanie. Hymn ma znaczenie symboliczne i jest złożeniem hołdu książce.
- Tekst hymnu, to wiersz „Włosek poety” autorstwa [Tadeusza Różewicza](#). Autor muzyki to [Jan Kanty Pawluśkiewicz](#), polski kompozytor muzyki poważnej i filmowej. Tekst utworu przetłumaczono na kilkadziesiąt języków.
- Premiera Światowego Hymnu Książki odbyła się w ubiegłym roku we Wrocławiu i była zakończeniem roku Wrocławia jako Światowej Stolicy Książki.
- Światowa Stolica Książki to tytuł, który co roku przyznaje UNESCO. Jest to wyróżnienie dla miasta, które ma najlepszy program upowszechniający czytelnictwo i promujący książki.

- Pierwszym miastem, które otrzymało tytuł Światowej Stolicy Książki był Madryt. Kolejne wyróżnione miasta to Aleksandria, Delhi, Antwerpia, Montreal, Turyn, Bogota, Amsterdam, Bejrut, Lublana, Buenos Aires, Erywań, Bangkok, Port Harcourt, Incheon. 2016 rok należał do Wrocławia, 2017 do Konakry. W 2018 Światową Stolicą Książki były Ateny, w 2019 Szardża, w 2020 Kuala Lumpur. W tym roku Stolicą Książki zostało Tbilisi w Gruzji.

PRAWA AUTORSKIE

23 kwietnia to nie tylko święto książek i czytelnictwa, ale też dzień praw autorskich. Zarówno pisarze, jak i wydawcy wiedzą, że bez nich rynek książki pewnie by nie istniał.

Co to jest prawo autorskie? Zgodnie z definicją słownikową to „przepisy prawne określające uprawnienia przysługujące autorowi dzieła artystycznego, literackiego lub naukowego”. Oczywiście jest to duże uogólnienie i zagłębiając się w temat sprawa okazuje się bardziej skomplikowana. Na szczęście obecnie prawa autorskiego nie można utracić, chyba że właściciel dzieła dobrowolnie zrzeknie się go. I choć aktualnie większość utworów „z urzędu” jest chroniona prawami autorskimi od momentu powstania, to warto pamiętać o formalnościach, które w razie problemów mogą rozstrzygnąć ewentualne spory.

Polska była gospodarzem imprezy w roku 1980, a motto „Książka moim oknem na świat” wymyślił Wojciech Żukrowski. Plakat projektował Jerzy Czerniawski. W tym roku gospodarzem imprezy jest Rosja. Hasło promujące czytelnictwo wśród najmłodszych to „Rośnijmy z książką!” – słowa Sergieja Machotina.

ŚWIATOWY DZIEŃ KSIĄŻKI 2021 -TERAZ JEST CZAS NA CZYTANIE!

W 2021 r. obchody Światowego Dnia Książki odbywają się w szczególnych okolicznościach. Pandemia koronawirusa uniemożliwiła przeprowadzenie tradycyjnych konferencji prasowych i spotkań autorskich. Rynek książki stanął na rozdrożu. Twórcy, wydawcy i księgarze codziennie muszą mierzyć się z trudnościami spowodowanymi obostrzeniami prawnymi i społecznym dystansowaniem.

Jednocześnie właśnie okres, gdy wielu z nas musi wciąż przebywać w domu, to dobre chwile, by nadrobić czytelnicze zaległości. Być może takich wyjątkowych okoliczności potrzebował Światowy Dzień Książki, by świętowanie odbyło się zgodnie z literackim duchem. Bez fetowania i szampana, za to z kubkiem kakao i przy dobrej książce w domowym zaciszu.

Tegoroczna edycja ma przypomnieć o możliwości otwarcia się na innych pomimo dystansu i podróżowania dzięki wyobraźni.

Polska Izba Książki w 2020r. wystosowała do wydawców i księgarzy list, w którym powołuje się UNESCO. Pozwolimy sobie przytoczyć wspaniały i krzepiący fragment: „Bardziej niż kiedykolwiek, w czasach, gdy większość szkół na całym świecie jest zamknięta, a ludzie pozostają zamknięci w domach, moc książek powinna być wykorzystywana do walki z izolacją, wzmacniania więzi między ludźmi, poszerzania horyzontów, stymulowania naszych umysłów i kreatywności. Czytając i obchodząc Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich 2021 możemy otworzyć się na innych pomimo dystansu i podróżować dzięki wyobraźni.”.